

[Statsministeren]

ske nævn et forum, hvor regeringen rådfører sig med medlemmerne om udenrigspolitiske anliggender. Udenrigspolitisk nævn adskiller sig jo ganske fra andre folketingsudvalg. Her er tale om fortrolige, lukkede møder. I den forstand – men også kun i den – ganske som årsmøderne i VS.

Birkholm (VS):

Det spørgsmål, som jeg her har stillet til statsministeren, er et spørgsmål af meget vidtrækkende og principiel betydning, for det angår både parlamentarismens gyldighed og folketingets magt over udenrigspolitikken i Danmark.

Statsministeren gav her i anden omgang et bekræftende svar på det spørgsmål, jeg oprindeligt stillede, og det havde jeg også ventet. Statsministeren mener også at have belæg for det hos statsforfatningsekspertene. Det kan vi senere vende tilbage til at diskutere, men jeg vil alligevel fremhæve, at Alf Ross i sin statsforfatningsret, som tidligere blev citeret her, siger om det udenrigspolitiske nævns betydning, at det er meningen med det udenrigspolitiske nævn, at det skal være et organ til kontrol af regeringens udenrigspolitik på dens forberedende stadier. Hvis regeringen ikke desto mindre trods dette princip, fremhæver Alf Ross, så kan folketinget jo bare drage den politiske sanktion, det vil sige afsætte regeringen.

Nu var forholdet det, at hr. Niels Helveg Petersen den 1. december valgte at gøre noget andet. Han valgte ikke alene at undvige den politiske sanktion, han valgte at ophøje statsministerens erklæring til folketingsvedtagelse – den erklæring, hvor statsministeren udtalte, at regeringen med statsretten på sin side kan trods folketingsflertallet. Statskup er nok for vidtrækkende et ord i den forbindelse, men det må være berettiget at konkludere – og statsministeren har nu bekræftet det – at hr. Niels Helveg Petersen den 1. december anførte et flertalskup mod parlamentarismen. Det parlamentariske demokrati blev på hr. Niels Helveg Petersens foranledning indskrænket endnu et lille stykke.

Formanden:

Der findes regler for taletiden under spørgstiden.

Wilhelm (VS):

Jeg bad ikke statsministeren gentage sine almindelige bemærkninger om, at han mente at holde sig inden for forfatningsretseksperternes fortolkning i almindelighed. Jeg bad ham forholde sig til tre helt præcise linjer i Alf Ross' statsforfatningsret, der lyder, at regeringen er pligtig at rådføre sig med nævnet forud for beslutningerne, og at der heri forudsætningsvis ligger en pligt for regeringen til at meddele nævnet alle fornødne oplysninger. De to ting overtrådte regeringen i forbindelse med FN-dagsordenerne. Hvis statsministeren ikke siger andet, end han hidtil har sagt, så er det, jeg har bedt ham om at præcisere: falder nu disse betingelser væk? Hvis statsministeren ikke vil svare mere konkret, end han gjorde i første omgang, kan jeg kun fortolke det sådan, at den nuværende regering mener, at disse meget præcise betingelser falder væk i den almindelige snak om, hvad der er almindelig, generel opfattelse af statsforfatningsretten.

Knud Lind (FP):

Jeg synes, der var et par ord, der faldt ud hos den sidste spørger, nemlig at regeringen bør rådføre sig om sager af større betydning. I den forbindelse vil jeg godt spørge statsministeren, om der ikke ligger et skøn hos statsministeren med hensyn til at vurdere, hvad der er sager af større betydning.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Knud Lind har igen ret. Det er således, at det drejer sig om udenrigspolitiske anliggender af større rækkevidde.

Jeg har ikke noget at føje til i forhold til hr. Birkholms andet indlæg. Jeg må igen henvise til den tale – den var da nok så grundig og udførlig – som jeg holdt den 1. december. Hr. Birkholm kan have ret i noget af det, han siger. Man kommer ikke uden om at komplimentere ham. Hans indlæg viser tydeligt, at der er store huller i hans uvidenhed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 291

3) Til *arbejdsministeren* af:

Ebba Strange (SF):